

lékágban saját tapasztású fészekben a csuszka — *Sitta caesia* — s ismét egy mellékág odvában a kazári, vagy lábatlan vagy sarlós fecske — *Cypselus apus* — költött.

B. A. in lit.

Lanius senator L. A vörösfejű gébics Magyarországon. Ez a faj a magyar Ornisban mindeddig kétes volt, noha számos ornithologus felsorolta a mint ez FRIVALDSZKY JÁNOS kitűnő művében — *Aves Hungariae* 1891 p. 186 — olvasható is. A Nemzeti Múzeum gyűjteményében több példány szerepelt ugyan mint magyarországi; de a lelőhely hiánya alapján kisorolatott. CHERNEL ISTVÁN is felhossa Csabrendekről — Utazás Norvégia végvidékére 1893 p. 30 — s hozzáteszi, hogy a kikészített bőr elromlott; de evvel az adattal szemben is fentartatott az elv, hogy csupán oly fajnak van helye a magyar Ornis érvényes kimutatásában, a melynek példánya valamely gyűjteményben meg is van. Noha ez az eljárás néha tulságosan szigorú, mégis van jó oldala is, az, hogy megóvjja ismereteinket a sokszorosan nagyon is ingadozó, be nem bizonyítható állítások özönétől. A *Lanius senator* előfordulása azonban most már kétségtelen tény, mely KOSZTKA LÁSZLÓ gyógyszerész úrnak köszönhető, ki a madár ♂-jét f. é. május 3-án Gácson, Nógrád megye, megfigyelte, elejtette s szakszerűen elkészített bőrét a M. O. Központnak be is küldötte.

den mittleren Buntspecht — *Picus medius* — in einem Nebenaste in selbstgekleibtem Nest die Spechtmeise — *Sitta caesia* — und wieder in der Höhlung eines Nebenastes den Mauersegler — *Cypselus apus*. *A. v. B. in lit.*

Lanius senator L. Der rothköpfige Würger in Ungarn. Diese Art war für die Ornis Ungarns bis in die jüngste Zeit fraglich, obzwar sie von vielen Ornithologen angeführt wurde, wie dies aus JOH. V. FRIVALDSZKYS ausgezeichnetem Werke — *Aves Hungariae* 1891 p. 186 — ersichtlich ist. In der Sammlung des ung. National-Museums existirten zwar mehrere Exemplare als ungarische, diese wurden jedoch wegen Mangel der Fundorte ausgeschieden. Auch STEPHAN V. CHERNEL führt die Art von Csabrendek an — Utazás Norv. végvidékére 1893 p. 30 — bemerkt jedoch, dass der präparirte Balg zugrunde ging; selbst gegenüber dieser Angabe wurde das Princip aufrecht erhalten, wornach im giltigen Verzeichnisse der Ornis Ungarns nur jene Art aufgenommen wird, deren Exemplare in irgend einer Sammlung vorhanden sind. Es ist wahr, dass dieses Vorgehen oft zu streng erscheint, es hat aber die gute Seite, dass unsere Kenntniss gegen eine Fluth schwankender, nicht beweisbarer Angaben geschützt ist. Das Vorkommen des *Lanius senator* ist nun aber eine Thatsache, welche wir Herrn Apotheker LADISLAUS KOSZTKA verdanken, der den Vogel — ♂ — am 3. Mai d. J. bei Gács im Nógráder Comitete beobachtete, schoss und den präparirten Balg des Vogels der U. O. C. einsandte.

INTÉZETI ÜGYEK. — INSTITUTS-ANGELEGENHEITEN.

Madártelepek. A nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter az alapító rendeletben a «Magyar Ornithologiai Központ» feladatai között elrendelte a magyar földön még fennálló nagyobb madártelepek fölvételét s egy megfelelő térképen való kimutatását is. E célra a RÖKK SZILÁRD alapítványból két részletben 600—600, egészben tehát 1200 frt fog folyóvá tétetni, a mely összeg a nagy táborkari térkép beszerzésére, a telepek térképének megrajzolására s oly pontok megvizsgálására fog fordítatni, a hol megbízható ornithologus nem lakik. A tervzet már teljesen készen van. A telepek első sorban a táborkari térképre vezetnek rá,

Brutkolonien. Das hohe Ministerium für Cultus und Unterricht hat in der Gründungsurkunde als Aufgabe der Ungarischen Ornith. Centrale auch die Aufnahme der auf Ungarns Boden noch bestehenden Brutkolonien angeordnet. Zu diesem Zwecke werden aus der Stiftung weil. RÖKK SZILÁRD in zwei Raten à 600 fl. im Ganzen also 1200 fl. flüssig gemacht, welche Summe zur Anschaffung der grossen Generalstabkarte, zur Ausführung der Colonienkarte und zur Durchforschung jener Punkte bestimmt ist, wo kein verlässlicher Ornithologe vorhanden ist. Der Plan der Aufnahme ist schon vollkommen in Ordnung. Die Brutkolonien werden vor Allem

a melyről azután a HÖLZEL-féle intézet elkészíti a specialis térképet. A megállapított jelek lehetővé teszik a vegyes telepek s a fészkek arányainak kimutatását is. A kiadandó utasításban benne lesznek az illető madárfajok ábrái is. A térkép bemutatása a III. nemzetközi ornith. Congressuson történik, mely valószínűleg Párisban lü össze.

*

Madárvonulás. Mint biztos forrásból értesülünk, a kir. magyar Természettudományi Társulat választmánya a n. m. vallás és közoktatásügyi miniszterium felszólítására a madárvonulás hathatósabb megfigyelésére s a M. O. K. rendelkezésére, tíz egymásutáni évre évenként 500 frtnyi járulékot szavazott meg. A m. tud. Akadémia, hasonlóképen felszólítva, csak egyszer s mindenkorra szavazott meg 500 frtot. A Központ a m. k. Természettudományi Társulatnak azt az ajánlatot tette, hogy cserére és terjesztésre az «Aquila»-ból bizonyos számú példányt bocsát rendelkezésére. Az erdélyi Muzeum Egyesület igen szerény anyagi ereje miatt nem adhat járulékot. Noha ilyenformán a M. O. K. eredeti terve keresztül nem vihető, mégis kecsegtet a remény, hogy a jövő tavaszi vonulást néhány kiküldött ornithologus is meg fogja figyelni.

*

Az 1894-iki tavaszi vonulás adatait május 31-ike, tehát a határidő előtt beküldötték:

KENESSEY LÁSZLÓ, Pettend;
PFENNIGBERGER JÓZSEF, Bellye;
SZÜTS BÉLA, Tavarna;
CZYNK EDE, Fogaras;
CSATÓ JÁNOS, Nagy-Enyed.

auf der Generalstabskarte angemerkt und dann durch das HÖLZEL'sche geogr. Institut auf die Colonienkarte übertragen. Die festgestellten Zeichen gestatten auch die Andeutung der gemischten Brutkolonien und der Zahlenverhältnisse der Nester. Der betreffenden Instruction werden die Abbildungen der wichtigsten Vogelarten beigegeben. Die Karte soll gelegentlich des III. int. ornith. Congresses, welcher wahrscheinlich in Paris zusammentritt, ausgestellt werden.

*

Vogelzug. Wie wir aus sicherer Quelle erfahren, hat der Ausschuss der kön. ung. Naturwiss. Gesellschaft, aufgefordert vom k. ung. Ministerium für Cultus und Unterricht, zu Gunsten der intensiveren Beobachtung des Zuges und zur Disposition der U. O. C. auf 10 aufeinander folgende Jahre einen jährlichen Beitrag von 500 fl. votiert. Die ung. Akademie der Wissenschaften hat zu demselben Zwecke ein für allemal 500 fl. bewilligt. Die Centrale hat der k. ung. Naturwiss. Gesellschaft behufs Tausch und Verbreitung eine gewisse Anzahl von Exemplaren der «Aquila» zur Verfügung gestellt. Der siebenbürgische Museumverein leistet wegen der Bescheidenheit seiner Mittel keinen Beitrag. Obzwar auf diese Art der ursprüngliche Plan der Centrale nicht durchgeführt werden kann, hoffen wir doch, dass den nächsten Frühlingszug schon einige speciell ausgesandte Ornithologen beobachten werden.

*

Die Daten des heurigen — 1894 — Frühlingszuges haben noch vor Ablauf des Termines eingesendet:

LADISLAUS v. KENESSEY, Pettend;
JOSEF PFENNIGBERGER, Bellye;
BÉLA v. SZÜTS, Tavarna;
EDUARD v. CZYNK, Fogaras;
JOHANN v. CSATÓ, Nagy-Enyed.